

"Gott Nytt År!"

Lärdomsproletariat och examensfri skolgång.

En erinran till Tidning för Sveriges läroverk.

En skämtsam högförräderi-process

med hemvärnsledaren Pfrimer i Österrike. Av Elsa Björkman-Goldschmidt.

Tidevarvet har glädjen att i detta nummer åter hälsa sin medarbetare från de första åren.

Klara Johanson som nu med en artikel om **Jubileumsåret** inleder ett regelbundet medarbetarskap i tidningen.

Kampen om Mansjuriet.

Småplatser.
Av Harry Martinson.

En kort historia från Island.
Av Estrid Falberg-Brekkan.

Bilagor medföljer.

Vad har hänt?

DE INHEMSKA HÄNDELSERNA äro av mångskiftande slag. Sedan Tidevarvets julnummer kom vara läsare tillhanda, har Sveriges nye ärkebiskop blivit utnämnd. Valet föll på biskop **Erling Eidem** i Lund. Det har mottagits med tillfredsställelse. Den nye ärkebiskopen framträdde officiellt för första gången med en s. k. riksdagspredikan i Slottskapellet vid Riksdagens högtidliga öppnande.

SVENSKA AKADEMIEN HAR med sedvanlig högtidlighet i sin krets upptagit sina två nya ledamöter, justitierådet **Birger Wedberg** och d:r **Torsten Fogelquist**, Carl Bildts och Erik Axel Karlfeldts efterträdare.

DE NYSKE OFFICEREN Pflug-Hartung har för sitt medhjälparskap i vapensmugglingsaffären blivit utvisad av regeringen. Hans bistånd vid den fascistiska beväpnningen anses icke mera politiskt neutralt, än vissa kommunistiska främlingars uppträdande i Sverige. Pressen är uppdelad efter två linjer: Samhällsivrig — neutral oskuld.

STORT RABALDER har även åstadskommittés av ecklesiastikministern Stadens ätgärd att vägra den ekeniska rörelsen i vårt land — representerad av **Kommittén av världsförbundet för mellanfolkligt samförstånd mellan kyrkosamfundet** — den rikskollet som rörelsen hittills fått mottaga under 12 år. Även Stadsmissionen i Stockholm har trots statsministerns tidigare löften genom Stadens nyligt gånne om sin kollekt. Från regeringen meddelas nu att beslutet icke är definitivt, men att man avvaktar vissa undersökningar.

FÖRBUDSOMRÖSTNINGEN I FINLAND har ägt rum på torsdag och onsdag. Förloppet har varit lugnt. Deltagarantalet varierade mellan 40 och 66 %. Enligt preliminära uppgifter från Helsingfors ha där de flesta rösterna avgivits för förbundets fullständiga upphävande men röstsammanräkningen slutgiltiga resultat blir ej känt förrän nästa vecka.

Veckovisningen

Inför en ny tid.

Kerstin Hesselgren, det förflutna och det vardande.

Kerstin Hesselgrens julpnytt framme med sina presenter över helgen, var absolut bevakande som ett tecken bland många andra på det samband hon bevarat med hembygden och föräldrarna. Hon har dragit vida i världen över hav och kontinenter och har tack vare sina hemlighetsfulla orientaliska bekantskaper från Genève mycket starka intressen i Kina just nu. Men hemmet, barndomen, ungdomen, släkten, vännerna från förr ha fortfarande sitt starka grepp kvar om hennes hjärta.

Det intressanta på detta julbord är annars en tjock bok på engelska språket om det historiska underlaget till de bibliska berättelserna. I samband med den får man veta att Kerstin Hesselgrens hobby är att läsa om tiden före syndafloden. I landet Ur finner hon äntligen ro för påminnelser om de plikter av vilka en förtroendeperson hetsas genom tillvaron. Har man väl nått dit bort i den mystiska värld där legenderna och historisk sanning flyta ihop, kan hon under en ostörd helgedagskväll rikta in det historiska perspektivet över problemen om arbetslöshetsförsäkring, tullar, jordbruks hjälp och avrustningskonferens, allt detta som tillsammans med redan fastställda sammanträden, konferenser, föreläsningar och resor fullteckna hennes år 1932 och ur sin hotande nära fram-

Kerstin Hesselgren.

tid obönhörligt kräva hennes studium, ställningstagande, kraft och tid.

Ja, vart skulle hon fly om inte till landet Ur? Vart hon ser: mot Fjärran Östern och Fjärran Västern,

var egen kontinent eller vad som föresten kan vara kvar av jordklotet, över allt möter hon problem med vilka hon inom Internationella arbetsorganisationen och Nationernas förbund kommit i beröring eller åtminstone snuddat vid. Och än värre: början av förra århundradet är för henne icke Goethes utan den begynnande industrialismens tid. Det är inledningen till den maskinålder, där hon funnit sitt livs egentliga studium och verk som en av dem som stått upp för de mänskliga rättigheterna mot maskinen och i detalj efter detalj kämpat för dem, tappert och framgångsrikt.

Kerstin Hesselgren berättade en gång att hon under några dagar

30 öre mindre i timmen.

Socialstyrelsens nyligen slutförda statistik beträffande 1930 års lönenivå ger en hel del intressanta jämförelsepunkter, inte minst ifråga om förhållandet mellan manliga löner och kvinnliga. De olika arbetsområdena uppvisa mycket växlande förändringar. Lantarbetarnas löner t. ex., som i genomsnitt beräknas uppgå till 1,100—1,300 kr. om året för män och 800—900 kr. för kvinnor, ligga nu något lägre än de närmast föregående åren — jämförda med 1913 års löner ha de emellertid stigit med i genomsnitt 65 procent för män och 85 procent för kvinnor. För de egentliga industriarbetarna är stegeringssiffran från 1913 till 1930 för de manliga arbetarna omkring 121 procent, för de kvinnliga omkring 155 procent.

Och hur ställa sig genomsnittslöner? För vuxna manliga arbetare har årslönen uppgått till omkring 2,865 kronor, medan kvinnornas medelårslön beräknas endast till omkring 1,671 kronor. (Självfallet äro variationerna för olika orter och yrken ganska stora.)

Så se alltså de löner ut med vilka kvinnorna »stränga ut männen från arbetsmarknaden». Överallt lägre betalning fast arbetet är detsamma. Tänk t. ex. på textilarbeterskan, som avlöser sin manlige kamrat vid vävstolen i skiffarbeter, och kan be-

talas med trettio öre mindre i timmen än han — vid samma vävstol och samma väv — endast därför att hon är kvinna.

Den manliga arbetslösheten, som nu under minst ett årtionde statistiskt kunnat påvisas vara större än arbetslösheten bland kvinnor, hänger synbarligen också samman med att kvinnorna i stor utsträckning ha det husliga arbetet att tillgå som reserv. Så länge ett husligt jobb jämställs med förvärvsarbete och avlönas, är ju allt gott och väl — det kan då också i någon mån stå öppet för män. Men som man vet förekommer just på den punkten en mycket olycklig och allmän missuppfattning av det husliga arbetets art. De låga lönerna för kvinnan som förvärvsarbeterska anses till stor del berättigade, just genom hennes möjlighet att samtidigt sköta ett oavsett hembete, d. v. s. »leva billigt». Med andra ord, kvinnorna skola med mindre lön uttefva hela linjen gå i land med ett dubbelarbete, som ingen man annat än i yttersta nödfall skulle tänka på att kunna åtaga sig.

Mannens ställning som familjeförsörjare, som under tidigare rådande arbetsformer motiverade hans högre lön, är under nuvarande arbetslöshetsförhållandet inte längre en självklar sak. Kvinnan däremot har

(Forts. å sid. 6).

tvungen överksamhet i mörkrum använt tiden till att knyta ihop i minnet sitt livs kedja i händelse efter händelse fram till närvarande tid. Den som lyssnade till detta, frågade icke efter var på denna kedja hon hade sitt livs pärlor, skärvar och märkesdagar. En sådan kedja är hemlig, dess årtal behöva icke stämma varken med kyrkbokens, uppslagsbokens eller den officiella karriären.

Men oss som i denna artikel ha att göra med Kerstin Hesselgren som yrkesmänniska, statstjänare och internationell personlighet, tillkommer det att endast studera de årtal som markera vägen på hennes offentliga bana. Vi finna då att det senaste skedet av densamma delar upp sig efter världshistoriska händelser. Ty man tar väl knappast fel om man säger att Internationella arbetsorganisationens första kongress i Washington, betyder ett nytt avsnitt i Kerstin Hesselgrens liv, emedan hon då på allvar kom in i det omorganiserade, på nytt med kraft upptagna internationella lagstiftningsarbetet. Att år 1922 var hennes halvskelår, är mindre avgörande än att hon, när svenska riksdagen det året öppnades för kvinnorna kom in i första kammaren. År 1928 är det år då hon av den folkfrisknande regeringen insattes i den delegation som för till Nationernas förbunds församling, och det år också året då Generalakten antogs, det vill säga, det år då man sammanfattade i en akt alla landvinningar i fråga om fredlig lösning av mellanstatliga konflikter.

På så sätt gick det till att vid den tidpunkt i livet, då hon själv antog att hennes arbete så småningom skulle avvecklas, inträdde i stället den mest expansiva, spännande, roliga och färliga tiden i hennes liv.

Just nu känner hon det också som ett gammalt skede avlöstes av ett nytt. Det har inte så mycket att göra med det jämna årtal hon nu flyter utan fortfarande med världshistoriska växlingar. Hon, som har en så lång social verksamhet bakom sig, ser på de senaste tjugo årens socialpolitiska arbete såsom ett i

(Forts. å sid. 6).

En skämtsam högförräderi-process.

Av ELSA BJÖRKMAN-GOLDSCHMIDT.

Genomsnittsstörsterikaren som inte har gäva att vara annat än en god stämsmedborgare utan partifirma, måste stå fullständigt oförstående inför utgången av den högförräderi-process som i dessa dagar inscenerats omkring den österrikiske hemvärnsledaren d:r Pfrimer.

Eller hur skall en vanlig medborgare kunna fatta att den man som den 13 sept. i Steiermark ställde sig i spetsen för en hemvärnsrskara som

reste sig under parollen »marsch mot Wien!» (enligt Mussolinis berömda motto »marschen mot Rom»), som riktade ett upprop till allt folket att han gripit stätsrodret i sina händer — som föranlett blodutspjänding — att han och alla hans medhjälpare förklarades frikända från anklagelsen för högförräderi.

Ledaren för revolten, d:r Pfrimer, flydde i första försöksrörelsen över misslyckandet till utlandet och ett

(Forts. å sid. 6).

Läcker och hälsosamt
är smörgäbrödet

UPLANDSKUBBEN

I hygienisk förpackning hos Eder handlande.

Undvik efterspingar!

Begär uttryckligen Uplandskubben!

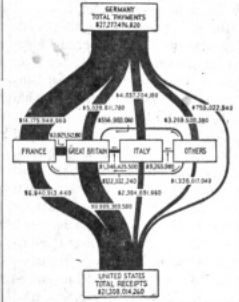
Allt är möjligt.

G ränserna för det som är tänkbart inom politiken har vidgats mycket under det år som nu gått. För ett år sedan talades det väl om Tysklands oförmåga att betala, men den var icke officiellt fastslagen och betrivsladen särskilt i Frankrike. Det talades om att Amerika borde efterskänka sina fordringar på de allierade och dessa släppa sina anspråk på det stora skadeståndet från Tyskland enligt Young-planen. Men ingen av dem som hade att bestämma, tycktes villiga att dela uppåtningen att dessa åtgärder vore nödvändiga och skulle lätta depressionen.

minst har skäl till denna brådskan, ty England kan icke betala Amerika sin skuld i dyra dollar, om det icke får betalt från Tyskland, och England vet att där är föga hopp. Man har alltså att välja på att ta händelserna i sina händer och inom öfveriga former komma fram till en revision eller att se hela byggnaden av skuld- och skadeståndsöverenskommelser störta in av sig själva.

Det verkar underligt att läsa hur möjligheten av en betalningsinställelse från Englands sida gent emot Amerika diskuteras i Manchester

och var stå vi nu? Ett stillestånd i hela betalnings-systemet äger mer sedan ett halvt år, och den officiella ståndpunkten att detta stillestånd, även förlängt, icke betyder att de fattade överenskommelserna komma att rubbas, upprätthålles ännu av amerikanska kongressen och konseljpresidenten Laval. Men regeringarnas eget verktyg, expertkommisionen i Basel, säger ifrån ett Young-planen icke längre är tillämplig på Tyskland emedan världsdpressionen icke ingick i beräkningarna, då den upp-gjordes. Vilket betyder att ett moratorium blott och bart är icke nog. Det behövs en revision av hela skuld- och skadeståndsproblemet, och regeringarna måste, hellre i dag än i morgon, samlas för att ta upp frågan i hela dess vidd. Amerika förklarar sig ointresserat, vilket icke får hindra de europeiska staterna att hålla sin konferens. England inte

De tyska skadeståndsbeslutningarnas fördelning mellan Frankrike, Storbritannien, Italien samt övriga stater. Det hela hänger hos Förenta Staterna.

Guardian med förtrivlans mod, trots att man har klart för sig faran av att ge själva kreditssystemet som sådant en farlig knäck.

Efter överbegivande av guldmtyfoten — betalningsinställelse! Vem kunde ha trott att sådana möjligheter skulle diskuteras! Eller att Hitlerska parollen om vägran att betala krigsskulden skulle förvandlas från en farlig och övermodig gest av ett folk som skakar sina bojar, till ett alternativ som tvingas fram av nödvändigheten, därést icke en omreglering sker inom den närmaste framtiden.

Amerikanska kongressen som förklarar att en nedskrivning eller avskrivning av fordringarna icke ingår i dess politik, har en viss likhet (utan all jämförelse för övrigt) med en man som häromdagen begagnade vaktmästarens telefon i Stockholms rådhus för att be familjen skjuta lite på middagen emedan hans mål drog ut på tiden. Men medan han bestämde om sin middagstid, var redan hans häkning bestämd av höga rättsvisan själv.

Lärdomsproletariat och examensfri skolgång.

En erinran till Tidning för Sveriges Läroverk.

I tidevarvets ofta framförda yrkande på en examensfri högre skola för såväl gossar som flickor har kommenterats i Tids. För Sveriges läroverk för den 19 dec., att en sådan skola, »utan examen eller andra hinder för nivåerande och sänkande av kraven på den högre skolen, blott skulle tjäna till att i »obegränsad omfattning» öka ett »lärdomshögflådigt manschetterproletariat».

Tidevarvet tar med glädje detta uttalande till anledning att förtydliga sin ståndpunkt i de här berörda viktiga, ja, grundläggande frågorna: om examens innebörd och betydelse, dels som upprätthållare av bildningsnivån i den högre skolan, dels som spärr för ett, trots allt, växande lärdomsproletariat.

Vad examen förhindrar tycks oss vara något vida väsentligare än en alltför stark strömning till och utströmning ifrån realskolor och gymnasier. Man skulle väl kunna säga, att vad den förhindrar är det effektiva arbetet för ständande av själsförmögenheter och samlande av kunskaper. Ty ett sådant arbete måste

ha sin grund i att varje åldersperiod får stilla sin hunger med den näring som just då kan smältas och bli till en ofrånkomlig beståndsdelen av väsendet, vetandet och förutsättningarna för en kommande produktiv insats. Att för varje dag, i mån som man spånt sina krifter, få en hunger stillad, frågor besvarade, aningar väckta och nya värder öppnade eller mera öppnade, det är vad barn- och ungdomsår skulle ha rätt att fordra av skolan. Men för en sådan »lärogång» måste planen gräsas upp på långt sikt, i ett sammanhang och efter inre fordringar — alltför den första skolan ända fram till ungdomsåren, till den andliga mognadstiden i 17—18-årsåldern, då organen blir vuxna för självständigt initiativ och för val — av yrke och ideal.

Kunde vi verkligen se in i ett barns eller ungdoms människans utvecklingsgång, hur skulle väl vår nuvarande skola te sig med sina tre avdelningar, botenskola, mellanskola och gymnasium, alla pressade av » avslutande kursers» och mer eller mindre djupt skuggade av en examen.

struktionsläda för militära ändamål, en dylik för skoldervisning, en polispolst för retande gaser (Reizgase) och olika gasmasker m. m.

Stolzberg står på den otändpunkten, att det är ej nog, att vi tala och läsa om, och kanske ibland fasa för, ett kommande giftingskrig, nej, vi skola med klar blick, nykter och klart sinne betrakta detta nya krigsvapen, vi skola, så att säga, i tid lära oss och skaffa oss dessa gifter och lära oss förstärda deras verkningar samt skyddet därfrån. Så har Stolzenberg för detta ändamål inrättat en s. k. instruktionsläda med 12 av de viktigaste och mest kända gifterna. De äro indelade efter sin verkan på organismen i: för ögon, näsa och svalg retande ämnen och i lung- och hudgifter. Här återfinna vi bl. a. phosgen, lost eller yperit, lewisit, Adamsit etc. Dessa tollt olika gifter ligga i små glassampulor, så att vi tydligt kunna se deras olika färger. Vi ha en liten pistol (naturligtvis levererad från firman Stolzenberg) till hands, vi försä oss med skyddsögasögon eller gasmask, beroende på med vilket gift vi laddat pistolen, vi gå in i ett sär-

skilt inrett litet rum; här skjuta vi av skottet = giften. Vid avlossningen utbreder sig nu antingen ett fint regn eller dimma, vars lukt ävensom fysologiska verkan man fastställer. Är giften farligt, iakttar man dess verkan på djur, som man medför i detta gasrum. Just då jag var färdig avläsna ovanstående artikel till Tidevarvet, tilländes mig ett utdrag ur en ny bok, »Gifternas om och via», vilken utkommer inom närmaste tiden, om ej den också i tid skulle bli konfiskerad! Förläggaren är en doktor med. och phil. H. Büscher. Han läter denna bok utkomma i två upplagor: den ena omfattar cirka 110 sidor med många instruktiva bilder till ett pris av Rmk. 2.85; den andra är en stor monografi »Über Grün und Gelbkraut» till ett pris av 38 Mk. En enda mening i detta utdrag tilläter jag mig att citera: »Att kunna giva en så värdefull och populär framställning av ett så svårt och vetenskapligt ämne som gifterna är den högsta konst, som finnes». Kommentar är överflödig! Bremen i dec. 1931. Sigrid Akerblom.

Vi stå till tjänst

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGGATAN 65 " " 73 37
GOTGATAN 52 " " 333 09

BEGRAVNINGSBYRÅ

BEGRAVNINGAR om-besörjas

ERNST A. CARDELL

Folkungagatan 52 • Tel. 40 40 90
(David Göttinger)

BORDSVATTEN

Drick **Ramlösa**
Vårt lands enda naturligt alkaliska vatten

BOKBINDERI

Holmströms Bokbinderi

Hamngatan 34 • g.
Rekommenderas för allt arbete inom branschen. Billiga priser. Snabb leverans. Gediget arbete.

Ring 99 37 och vi hämta.

DAMKONFEKTION

OLGA SJÖGREN

DAMKONFEKTION
Timmermansgatan 13. • Tel. S. 121 65.
Nyheter i enkla och finare klänningar, jampers och koftor.

BRUDTUSTYKSLAR

KEM. TVÅTT. PRESSNING

Stockholms Pressningsanstalt

Karlaröden 66, STOCKHOLM
Telefon O. 49 91.
Utför pressning, kemiskt tvätt och färgning av damkläder. Arbetet utföres av fackman under garanti. Hämtas och hemlämnas.

PROGRAM

vid
SVENSKA KVINNORS VÄNSTERFÖRBUNDS CENTRALSTYRELSE- OCH LANDSMÖTE
den 9—10 januari 1932 å **Arsta**, Smålandsgatan 20, Stockholm.

LÖRDAG.	Kl. 11—1.	SÖNDAG.
Kl. 10—12. Centralstyrelsen sammanträder. Kl. 1. Gemensam lunch för centralstyrelse och landsmöte.	Kl. 11—1. Landsmötets sammanträder. AKTUELLA EKONOMISKA SPÖRSMÅL: Den ekonomiska världskrisen. Inledare: Professor Gunnar Myrdal. Frihandel. Inledare: Förste sekreterare — — — Jordfrågan. Inledare: Fruken Elisabeth Tamm. Diskussion. Gemensam lunch. Avrättningskonferensen i Genève. Inledare: Fru Elin Wägner och Fru Ellen Hagen. Diskussion. Kaffe. Kl. 4, 30—6. Centralstyrelsen sammanträder.	Kl. 11—1. Landsmötets sammanträder.
Kl. 2, 30—6. Landsmötets förhandlingar. Föredrag om gift kvinnas nationalitet. Inledare: Advokat Elisabeth Nilsson. Diskussion. Föredrag om omyndigas ställning till lösrivrlagen. Inledare: Yrkesinspektören Kerstin Hesselgren. Diskussion. Medborgarkänsla och intresse. Inledare: Fru Helga Sjöstrand och Fruken Greta Cardell. Diskussion.		
Kl. 8. Samkväm med tespé. Sång och musik.		

Inför en ny tid.

(Forts. fr. sid. 1).
viss mån avslutat skede. Aktualitets-sken och nödvändighetens fygnd ligga just nu icke på arbetsvetenskap och social lagstiftning som ordnar för industriens folk inom det gamla systemets ram. Större ting måste ske nu, nämligen skapande av ett nytt system.

Därför är icke det arbete som gjorts inom den teoretiska och tillämpade arbetsvetenskapen förgäves, inte heller den sociala lagstiftning som sökt värna arbetaren mot maskinlivets faror, osäkerhet och påfrestning. Detta arbete kan räknas sin del i förtjänsten att vi ha den arbetarstäm till nu ha. Även i framtiden blir det nödvändigt att sätta in kraft till det mänskliga skydd. Men det är inte nog. Något nytt måste till, en omdaning.

Detta är ett erkännande som icke är lätt att ge, det ligger venod i det, ett stygn av påminnelse om den korta livstiden av alla våra resultat. Endast den kan våga göra det, som har en tillräcklig fond av optimism, vilket är detsamma som mod. Och dessutom det drag av rikdom som gör det möjligt att utgå om strålkastaren över nya arbetsfält.

Svenska kvinnors västerförbund samlas nu, för första gången i större skaror, till möte i Stockholm, och Kerstin Hesselgren för klubban nu som hon förtur den i Frisinnade kvinnors riksförbund förut. Den syn på det förgångna och på framtiden som vi nyss angivits som Kerstin Hesselgren skall förvisso komma fram under dessa dagar av gemensamma överläggningar.

Det är inte lätt att i den synen få in ett skimmer av »den förtörstan som vi behöva bättre än krigarens». Den kan likaväl förundlas av forskarskräse över sönderfallandet. Men liksom Kerstin Hesselgrens glada energi hjälpt oss över skarpa hörn i gångna tider, räkna vi den som en tillgång då vi nu samlas för att överlägga och söka oss en väg i tidens mörker och förvirring.

Elin Wägner.

Hela det kulturellt intresserade Sverige

läser veckotidningen

Fönstret

Redaktionskommitté:

Hugo Lindberg, Mia Leche-Löfgren, Josua Tillgren och Uno Åhrén.

Redaktör:

BERNHARD GREITZ.

Skriv i dag till **Fönstret**, Centrum, Stockholm, och prenumerera. Helt år 12 kr., halvt år 6:50, första kvartalet 4 kr. Avgiften kan sändas i frimärken eller pr postgiro, 51718. Prenumeration mottages också vid rikets alla postanstalter. Lösnummer 35 öre. Telefoner: 775 och 7775.

30 öre mindre i timmen.

(Forts. fr. sid. 1).

I stor utsträckning — om och under bevaknare förhållanden — bibehållit sin plats som hemskötare, där hon mot »försörjning» gav ett oobegränsat arbete, som dock aldrig värderades efter vanliga löneskalor. Men dessutom har hon tvingats att genom förvärsarbete med lägre avlöning än den manlige arbetarens ikläda sig försovarens plikter. Utom att de låga lönerna på detta sätt innebära en ojämn konkurrens om platserna, verka de samtidigt nedtryckande på hela lönenivån.

Den gamla beräkningen av människans lön efter försörjningsplikt och kvinnans efter »billiga levnadsomkostnader» — d. v. s. dubbelarbetet — håller inte längre streck. Det är oförankat att här måste ske en omvärdering, om man skall få några hållbara utgångspunkter för en förbättring. Det husliga arbetet bör naturligtvis betraktas som ett yrke, värt sin lön efter gängse löneberäkningar. Men normen för yrkesarbetande mäns och kvinnors löner borde uppställas så, att var och en kunde avlöna en hjälp för hushållets skötsel. Oberoende av vad denna hjälp skulle kallas, hembiträde, manligt eller kvinnligt, hushållerska eller hustru, mor, son, dotter eller syster. Det vore en väg att komma ifrån dubbelarbetet, där kvinnorna ofta slita ut sig och att rensa upp begreppet försörjare, så att det bättre kommer att motsvara verkligheten inom det moderna arbetslivet.

En skämsam högförräderiprocess.

(Forts. fr. sid. 1).

par mindre ledare häktades och togs in »på egen bekostnad», alltså i sorts inackordering i rannsakningsfängelset. Myndigheterna, befolkningen, pressen, samtliga partier — alla väntade på vad som nu skulle hända. På ett eller annat sätt måste ju i alla fall en sådan angelägenhet redas upp i en ordentlig stat.

»Heimwehr»ledaren Walter Pfirmer som försökte en statskup i Österrike men misslyckades.

Endast hemvärnen själva voro alla inta nyfikna. De fortsatte med sina parader och sin propaganda och avhöll öppna möten där den lyckade »generalrepetitionen» förhärjadades och där dagligen nya revolutioner bebådades inom den närmaste framtiden. Hemvärnens högste ledare furst Starhemberg försummade intet tillfälle att utlova den stora kuppen. Hemvärnen ropade »Hei!» och myndigheterna hörde på och ställde sig avvaktande.

Länge behövde de emellertid inte vänta. En vacker dag meddelade d:r Pfirmer regeringen att han tänk-

förd med massan av söta men intetsägande filmstjärnor!
En film, som gått länge i Stockholm, men som hellre bör omnämnas som en läridag — allra helst i en tidning för hela landet — är *Ariane*, byggd av Paul Czinner på Claude Anets bok. Även här fångs i första hand själva spelet, framför allt Elisabeth Bergners. Som den rysk-tyska studentskan är hon glittrande charmfull, på en gång brådmoget intelligent och naivt hängiven.

Kärleken i denna film verkar onekligen äkta på ett särskilt sätt. Inte minst berordar detta intryck, tror jag, på handlingens frånvaro av moral i gängse mening. Den amerikanska filmen vågar aldrig mer än tangera sinnligheten i kärleken, den är könlös, tvetydig, prästelig. Naturligtvis får man inte här veta, varför Ariane bränner upp sängen, det får den intresserade ta reda på i boken. Men de ålskande leva dock öppet och ärligt i »provaktenskaps och se inte kärlekens höjdpunkt i vigselakten. De nya könsmoralens sammanhang med kvinnans ekonomiska frigörelse markeras också med Ariannes universitetsstudier. Så till vida betecknar filmen ett framsteg i radikalisering. Men stött ett halvt framsteg. Till slut ser Ariane intet annat mål för sin oförnekliga intelligens än att användas denna till att tjusa och binda mannen.

När skall den västerländska filmen visa oss människans och kvinnans förening i gemensam kärlek och i — gemensamma arbetsuppgifter?

Nils Beyer.

Vilket?

Naturligtvis

För såväl ljusst som mörkt hår i paket à 35 öre.

te ikläda sig ett skägg för att obemärkt kunna passera gränsen i till sitt land och anhöll att man måtte ha vänligheten att reservera plats även åt honom i rannsakningsfängelset, han ämnade fara dit direkt.

Sagt och gjort. Herr Pfirmer kom och föreställningen kunde ta sin början.

De anklagade med Pfirmer i spetsen beträdde domarsalen och utbytte hjärtliga fascisthälsningar med juryn.

Man skriker till undersökning av fallet. Är det högförräderi eller ej, om man med vapen i hand reser sig upp mot republiken, författningen, regeringen och parlamentet? När man besätter brygger, vågar, post och järnvägsstationer? När man med ett offentligt plakat förkunnar att man tillvälat sig all makt i staten?

Allmänne åklagaren menar blygt och försynt att man kanske skulle kunna kalla det så — men d:r Pfirmer tillropade juryn att han ej var av den åsikten — ty han var ej benägen att erkänna den bestående författningen!

Och d:r Pfirmer behåller rätt. Han, plus alla de med honom anklagade, frikänns.

De lämna rättegångsalen i triumf och därefter föras de till en bankett som redan varit beställd flera dagar innan domen föll.

Vid banketten hålles tal och Pfirmer förkunnar en ny, snar, effektiv kupp. Allt detta kan man dagen därpå läsa om i tidningarna. Det är allt som förr. Ingenting har förändrats.

Österrikarna åro sedan gammalt operetens mästar. De spela operett även när det rör allvarliga ting. Det är bara en sak som genomsnittsmedborgaren ej kan undgå att fråga sig. Hade utgångna blivit densamma om ett annat parti gjort samma kupp?

Elsa Björkman-Goldschmidt.

MÖTESPLATSEN

Skåneförbundet av Svenska Kvinnors Västerförbund var den 13 dec. samlad till extra möte i Malmö hos e. o. hovrättsnotarie Elisabeth Nilsson, som gästfritt som alltid upplåtit sitt hem för sammanträdet. Under ordförandeskap av fru Elsa Nordlund, Kristianstad, utsågs 5 centralstyrelseledamöter jämte suppleanter att bevista Centralstyrelsemötet i Stockholm i januari. Notarie Nilsson gav en kort orientering över några av de frågor, som skola behandlas då, var- efter vidtåg diskussion i dithörande frågor och övriga förbundets angelägenheter. Förbundets stipendiokassa fick en välkommen tillökning, och uppmanas härmed Skåneförbundets övriga medlemmar att godhetsfullt ihågkomma densamma.

Skåneförbundet har under höstens haft den stora glädjen att i tre lokalföreningar, Kristianstad, Ystad och Malmö, ha besök av Västerförbundets sekretärer, fruerna Elisabeth Tamm, Fogelstad, som på föreningsmötet inlett diskussion om Svenska Kvinnors Västerförbunds uppgifter och möjligheter. Föreningarna är mycket tacksamma över att på så sätt ha kommit i närmare kontakt med Förbundet och kända samhörigheten starkare. Mätte landsmötet i Stockholm i januari lämna ytterligare bevis därpå!
H. L.

?

Råd och Rön

Vackra handarbeten, hemmets prydnad

Handarbetsaffären VIDI
Där erhåller Ni allt inom branschen.

S:t Eriksgatan 99
Telefon 828 40.

Ljusstakar, Nackspeglar, Speglar o. Lampetter, Komb. Tändstickställ och askfat, Papperskniv och sigill samt andra lämpliga presentartiklar.

BILLIGA PRISER.

Ring så visar viert ombud våra olika tillverkningar utan köptvång.

John Fernstedts Tenn- & Metallgjuteri
Fridhemsg. 70, Stockholm. Tel. Kh. 16 78

»Min salong»
INSTITUT FÖR VETENSKAPLIG ANSIKTSVARD
Tel. 794 97. Grevgatan 10, 1 tr.

Beställ tid.
Behandling av frostskador, finnar, pormaskar, ådrig hud, vårtor, bruna åkkrar etc.

Berosolinbehandlingar. Muskelöfning, ej operativ.
Manicure. Massage. Pedicure.
ELSA GJORLING-BERGMAN.
Diplomerad av Académie Scientifique de Beauté, Paris.

ÄRTER
och
GRÖNSAKER
alla slag av

MOLINDERS
VALKANDA INLAGGNING

A.-B. Molinderska-Konservfabriken
KUNGL. HOVLIV. STOCKHOLM

TIDEVARVET

REDAKTION:
Telefon N. 48 42. Mottagningsstad 10-12.

EXPEDITION:
Telefon 182 43.
Kontorstid kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m. Postgiro 15 44.

PRENUMERATIONS-PRIS:
För helår kr. 6:-, halvår kr. 3:-, kvartal kr. 1:50. Lösnummer 15 öre.

ANNONS-PRIS:
1 text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1932
Zetterlind & Thelander Boktryckeri-A.-B.